

15 oktober 2023

VERZEGELD MET DE HEILIGE GEEST

Efeziërs 1, vers 1(3) t/m 14

Jaren geleden werd aan een professor in de theologie eens door een student de volgende vraag gesteld: 'als u nu terug zou gaan naar de pastorie – als u weer dominee zou worden – hoe zou u dat dan doen?' Met andere woorden: 'wat precies zou u dan gaan oppakken of aanpakken?' Het antwoord van de professor was: 'Hoe lang het ook zou kunnen gaan duren, ik zou met alle macht proberen om de plaatselijke gelovigen iets terug te geven van het zelfbeeld van de nieuwtestamentische gemeente, die zichzelf zagen als een eschatologische gemeenschap'. De professor bedoelde: *ik wil zo graag de plaatselijke gemeente op het hart drukken, vertellen en uitleggen dat zij net zoals die eerste christelijke gemeenten een gemeente zijn die mogen leven in een nieuwe tijd, een gemeente die onderweg is naar Gods toekomst die zal komen, maar die ook al is gekomen.*

Want dat waren die nieuwtestamentische gemeenten, die eerste gemeenten zoals Efeze, Korinthe en Kolosse zich maar al te goed bewust, zo wist de professor. En als dat besef bij die eerste christelijke gemeenten onverhoopt toch nog ontbrak, dan bracht Paulus hen dat wel bij door hen een brief te schrijven: jullie zijn een gemeente – zo lees je steeds in de brieven van Paulus, ook in deze brief aan Efeze – jullie zijn een gemeente die mag leven in een nieuwe tijd. Er is een nieuwe tijd aangebroken! Gods toekomst komt eraan! Ja, die toekomst is *al begonnen*, die nieuwe tijd is al bezig te zijn, sinds Pasen, sinds dat Jezus is opgestaan en Hij na Zijn afscheid op aarde Zijn Geest heeft gestuurd. ... De oude tijd, dat is het tijdperk van de zonde en van de dood. De tijd, waarin de duivel het voor het zeggen had en het leven vastgeketend zat in zonde, ziekte, zinloosheid, in allerlei tragiek en eindigheid. Maar nu is er een nieuwe tijd aangebroken! De dood – zo is gebleken met Pasen – heeft niet meer alle macht! Echt niet. Jezus is opgestaan. De dood heeft niet meer alle macht! En de duivel heeft ook zijn zeggenschap verloren, hoe hard hij ook nog zijn best doet om van zich te laten horen (en dat lukt hem aardig, moet ik zeggen, maar: de duivel *heeft* niet meer alle macht!) En de zonde en het lijden, ze hebben niet meer alles over ons leven te zeggen. Die prachtige tijd, die heerlijkheid van God zal - binnenkort of over nog een heel tijdje - op aarde helemaal uitbarsten! En die tijd is nu al begonnen... en is nu al soms te ervaren...

Als ik dat zo zeg, dan word ik er zelf gewoon een beetje verlegen van de grote woorden... Op de gesprekskring hadden wij het afgelopen woensdag erover dat je het soms helemaal niet kan plaatsen. Als je nu kijkt wat er allemaal in Israël gebeurt, in de Palestijnse gebieden... en wat dat nu te maken heeft met God en met 'Gods uitverkoren volk', dat Israël is... je snapt er helemaal niets van! En dan Oekraïne. En Sudan. Noem maar op. 'Wat kan dat allemaal mijn geloof in God aantasten', zo gaf iemand heel eerlijk aan. Niet om God de schuld te geven van dit alles, maar toch... Hoe kan *ik* dan nu deze bijzonder grote woorden uitspreken dat de dood zijn

definitieve macht heeft verloren en de duivel inmiddels moet afdruppen enzovoort, enzovoort...?

Maar dat vind ik nu zo apart van die eerste christelijke gemeenten: hun tijd was ook een tijd vol van oorlogen en wreedheid. Met een dictatoriale regering die zo op macht was belust. En het leven van die christenen toen bestond uit werken om te overleven. Ze hadden geen zondag om bij elkaar te komen, laat staan een weekend om leuke dingen te doen, kerkdiensten moesten maar ingepast worden in de vroege morgen, of 's avonds na het werk. Er waren christen-slaven in de gemeente, die nooit een ander bestaan hebben mogen vinden: heel je leven slaaf. En christenen werden toen al vrij snel gediscrimineerd, buitengesloten, dwars gezeten door de gewone burgers die hen maar wat raar en bedreigend vonden. En *in die tijd, aan die mensen, in die omstandigheden, schrijven Paulus en Petrus en Johannes: er is een nieuwe tijd voor jullie aangebroken, mensen! Wat zijn wij met elkaar gezegend!* Ik citeer Efeziërs 1 (vers 3): 'Gezegend zij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus, Die ons gezegend heeft met alle geestelijke zegen in de hemelse gewesten...' Vers 7: 'in Hem (Christus) hebben wij de verlossing, door Zijn bloed.' Vers 11: 'in Hem zijn wij ook een erfdeel geworden, wij die daartoe voorbestemd waren, naar het voornemen van Hem Die alle dingen werkt overeenkomstig de raad van Zijn wil.' Waarom zijn wij zo rijk en gezegend? Nu: Gods toekomst komt eraan! En die toekomst is al aangebroken, is al nu! Nu jaagt de dood geen angst meer aan. Nu vangt het nieuwe leven aan. De zonde, de zinloosheid, de ziekten..., ze hebben hun grip op deze werkelijkheid verloren, ook al zitten wij er nog midden in. Het nieuwe begin, de verlossing, is al gekomen. Wij staan als het ware tussen de tijden in. Wij leven nog in die oude wereld – helemaal – maar door het geloof maken wij al deel uit van die nieuwe wereld. Want dat nieuwe leven, is al begonnen.

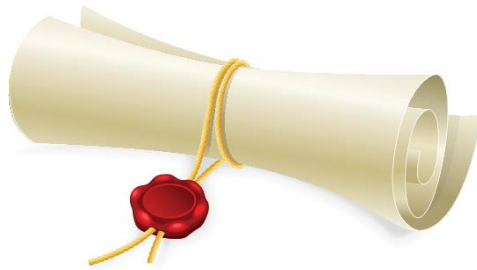
Maar ik kom nog een keer erop terug: hoe kan je dat geloven? En hoe kan die professor waar ik mee begon het als zijn grote verlangen zien dat de plaatselijke gemeenten *dat* opnieuw zullen leren van zijn studenten, de aanstaande predikanten? Hoe konden die eerste christenen in hun omstandigheden dit geloven en doorgeven...? Antwoord: *de Heilige Geest*. God is, na alles wat er met Pasen veranderd is voor deze wereld, met Zijn Geest naar de aarde gekomen, want anders zou je dat opstandingsgeloof nooit volhouden. Anders zou je die hoop nooit kunnen vasthouden. Anders zou je vroeg of laat meegenomen worden door de waan van alledag, of door de berichten van het journaal. Gods Geest.

Paulus gebruikt twee woorden om uit te leggen wat hij bedoelt met die Geest van God en daar wil ik nu wat meer over vertellen. Paulus zegt (vers 13): *wij zijn met deze Heilige Geest verzegeld*. En vers 14: *die Geest is het onderpand van onze erfenis, het voorschot*. ... Nou, dat zijn prachtige aanduidingen van de Geest van God, waar ik eerst iets over zal vertellen.

Wij zijn verzegeld met de heilige Geest.

Vroeger kregen belangrijke documenten een zegel, een zegel van was. Als je het verzegelde document, bijvoorbeeld de perkamentrol zou openrollen, dan zal dat zegel stukbreken of eraf vallen en dan zou iedereen kunnen zien dat de rol stiekem is geopend. Een zegel zorgde

voor bescherming. Een zegel zorgde ervoor dat het document bij de rechtmatige eigenaar zou blijven en niet van hand tot hand zou kunnen gaan. Nu, dat doen wij niet meer met die zegels. De meeste documenten die wij lezen zijn tegenwoordig zelfs digitaal, die staan in de computer of 'in the cloud'. In onze tijd versleutelen wij digitale documenten met een code, maar dat werkt eigenlijk hetzelfde: de documenten kunnen vanwege de sleutelcode alleen door hun rechtmatige eigenaar geopend worden. Laatst kwam ik trouwens nog wel zo'n echt zegel tegen: toen ik een nieuwe laptop kocht en deze thuis werd bezorgd. De doos van de laptop was dichtgemaakt met een speciale sticker: als je de doos uitpakte om de laptop in handen te nemen, dan brak de sticker kapot en dat betekende: nu heb je ervoor gekozen dat hij van jou is en nu ben jij ervoor verantwoordelijk. Maar tot de tijd dat die zegel erop zit - zo wilde het computerbedrijf hiermee zeggen - is de laptop nog van ons en zijn wij verantwoordelijk. Nou, dat wil God tegen u en mij zeggen met Zijn verzegeling door Zijn Geest: *jullie zijn van Mij en Ik ben voor jullie verantwoordelijk.*

Laat dat eens tot u doordringen... Vindt u ook niet bijzonder mooi om zo als verzegelden in deze wereld te mogen staan? Ik vind deze wereld en alles wat er gebeurd behoorlijk spannend. Angstig best wel. En eigenlijk – heel eerlijk gezegd – heb ik niet zo heel veel vertrouwen in mijn eigen geloof. Stel je voor dat ik een tijd van vervolging door zou moeten? Stel je voor dat onze gemeente nog eens op de proef zou worden gesteld? Hoe houd je het uit in deze wereld? ... 'Je bent verzegeld', zegt Paulus. Verzegeld met Gods Geest en dat betekent: je bent van Hem. En weet: God is bijzonder zuinig op Zijn eigendommen. Je bent van Hem en Hij draagt verantwoordelijkheid voor jou. Hij beschermt en beveiligd Zijn verzegelde eigendommen. Echt: laat dat maar aan Hem over.

Ik hoor van vervolgd christenen in andere landen dat zij dat soms echt zo mogen ervaren. Vaak krijgen zij de vraag uit ons vrije westen: hoe houden jullie het uit in die vervolging die jullie meemaken? En dan is vaak het antwoord: 'wij begrijpen het ook niet, maar wij krijgen die kracht daarvoor.' Kijk, dat is die verzegeling met Gods Geest. Want God is bijzonder zuinig op Zijn verzegelde eigendommen.

Hoe weet je of je ook verzegeld bent met Gods Geest? Even terug naar vers 13: *in Hem (in Christus) bent ook u, nadat u het Woord van de waarheid gehoord hebt, in Hem bent u ook, toen u tot geloof kwam verzegeld met de Heilige Geest.* Verzegeld met Gods Geest, nadat je het Woord van God hebt gehoord en tot geloof bent gekomen. Even de zin omdraaien: als je Gods Woord ter harte neemt en tot geloof komt, dan mag je zeker zijn dat God vervolgens Zijn zegel op jouw leven zet. Dus: als u of jij zegt 'Heere Jezus, ik wil bij U horen, van U zijn en mijn leven aan U geven', dan geeft God antwoord en drukt Hij Zijn zegel op jouw leven: je bent vanaf nu van Hem.

Hoe dat concreet werkt, dat weten wij niet precies. Dat is aan God. Sommige mensen zeggen dat je de verzegeling met Gods Geest krijgt als je gedoopt wordt.

Daar zijn Bijbelteksten voor te vinden. Anderen zeggen (in bijvoorbeeld evangelische gemeenten) dat het om twee verschillende momenten gaat. Je wordt, nadat je tot geloof komt, eerst gedoopt met water. En vervolgens ontvang je de doop met Gods Geest. Daar is ook wel een tekst voor in de Bijbel te vinden. Sommigen menen dat de verzegeling door Gods Geest – of de doop in de Geest – een bepaald bijzonder moment is, dat met zichtbare tekenen van geloof gepaard gaat. Dat kan en dat is mooi. Petrus mocht dat bijvoorbeeld ervaren, toen hij in het huis van de Romein Cornelius een preek hield: alle mensen ontvingen de Geest en gingen in allemaal talen spreken. Anderen menen dat die verzegeling met Gods Geest vaak helemaal niet zo zichtbaar is en dat je het maar gewoon gelovig moet aannemen... en dat je op soms op latere momenten in je leven zult ervaren dat je verzegeld bent. U merkt het al: we moeten maar niet proberen om het in een systeem te krijgen. Gods Geest zullen wij nooit in ons systeem kunnen krijgen. Laten wij maar heel dicht bij deze woorden van Paulus blijven: als je het Woord van God – het Evangelie - hoort en aanneemt... en als je gelooft..., dan mag je er zeker van zijn dat Gods

zegel ook op jouw leven wordt aangebracht: het zegel van Gods Geest. Je bent Zijn eigendom. Wat er ook gebeurt.

Ik citeer de eerste vraag uit onze oudste catechisatiemethode, de catechismus, die de ouderen onder ons misschien wel uit hun hoofd hebben moeten leren: wat is uw enige troost in leven en in sterven? Wat is de troost als je gelooft in de Heere Jezus? Antwoord: *dat ik met lichaam en ziel, beide in leven en sterven niet van mijzelf, maar van mijn trouwe Zaligmaker Jezus Christus eigendom ben, die met Zijn kostbaar bloed voor al mijn zonden volkomen betaald en mij uit alle heerschappij van de duivel verlost heeft en zo bewaart, dat zonder de wil mijns hemelse Vader geen haar van mijn hoofd vallen kan, ja ook, dat alle dingen tot mijn zaligheid dienen moeten, waarom Hij mij ook door Zijn Heilige Geest van het eeuwige leven verzekert, en alleen voor Hem voortaan te leven van harte gewillig en bereid maakt.* Dat is: verzegeld met de Heilige Geest.

Even samenvatten: hoe houd je het uit in deze tijd? Hoe kan je, zoals Paulus en die eerste christelijke gemeenten, geloven dat er een nieuwe tijd is aangebroken en dat de dood, de zonde en de duivel, het lijden en de zinloosheid het niet meer voor het zeggen hebben, terwijl je er zoveel om je heen van ziet? Het antwoord was: dat kan jij als mensje met je gebrekkige geloof ook niet..., het is de Heilige Geest. Je mag zeker zijn, ondanks alles toch geloven, omdat je verzegeld bent met Gods Geest. Gods Geest is ons zegel, onze bescherming.

En... - nu kom ik bij het tweede beeld – Gods Geest is ook ons onderpand, ons voorschot.

Onderpand. Voorschot. Dat vind ik ook een mooi beeld. En ook wel begrijpelijke, want iedereen van ons zal wel eens een voorschot hebben moeten betalen. Je koopt een huis, of een auto, je boekt een vakantie, en je hoeft niet alles gelijk te betalen. Dat zou in één keer te veel zijn. Maar om ervoor te zorgen dat het bedrijf erop aan

kan dat je het echt straks zal betalen en dat je dus niet terugkrabbelt, vraagt men vaak een voorschot. Tien procent aanbetaling, of zoiets. Zodat je niet meer terug kan. Want als je terugkrabbelt, ben je wel die tien procent aanbetaling kwijt. Nu, God geeft ons een aanbetaling. Heel apart: je zou toch verwachten dat God van ons iets vraagt..., wij zijn toch de koper, de partij die iets nodig heeft..., maar God draait precies de rollen om. (Wat maakt Hij Zich klein voor ons!) God is de partij die aan ons een aanbetaling doet. God geeft een voorschot, een aanbetaling, want Hij wil zo graag dat u en ik echt zeker zullen zijn van die toekomst die straks gaat komen. Hij wil zo graag dat u en ik niet gaan

twifelen - 'komt het nog wel of niet?'. Hij wil zo graag dat wij verlangend vooruit blijven kijken, wat er ook gebeurt. En daarom doet Hij een aanbetaling van die toekomst die ons wacht. Hij heeft Zijn

Geest gestuurd. Straks in Gods toekomst, bij de nieuwe hemel en aarde, zal het een en al leven zijn vol van de Geest. Een geestelijk lichaam zullen wij ontvangen, zo zegt Paulus in de Korinthebrief. Wij zullen straks helemaal vol Zijn van God Zelf, van Zijn liefde, ons geluk niet op kunnen. En om daar echt op te vertrouwen, dat het echt zo is, dat het niet misleidende reclame is om je maar wat te laten hopen, geeft God alvast een aanbetaling: een stukje van Zijn Geest in jouw leven. In uw leven. Een stukje van Zijn Geest in ons gemeenteleven. Als aanbetaling. *Want God wil dat wij er zeker van zijn en met verlangen naar Zijn toekomst zullen uitkijken.*

Want als je dat (toekomst)perspectief kwijtraakt, dan heb je als kerk niets meer te zeggen. Maar als je dat perspectief volhoudt, dan heb je het diepste geluk gevonden en het mooiste nieuws om te delen. Maar dat kan je niet zelf. Dat verwachtte God ook niet van u of mij. Hij kent ons. En daarom gaf Hij nadat Hij een nieuw begin had gemaakt met deze wereld Zijn Geest. Zijn Geest, waarmee Hij de gelovigen verzegelt... en waarmee Hij ons een onderpand geeft, een voorschot van wat straks komen gaat. *Hij doet er echt alles aan om ons in Zijn toekomst te laten delen.*

Maar nog één stap in de preek: die Heilige Geest is dus heel erg belangrijk... Als je Gods Geest niet zou ervaren, als Die niet in uw leven en in onze gemeente zou werken..., ja, wat dan? Dan zijn wij dus niet verzegeld. Dan zijn wij dus geen verzegeld en beveiligd document, maar 'open source' zoals dat tegenwoordig heet: iedereen kan er mee doen wat hij of zij wilt. Dan kan het met ons als gemeente en met u als gelovige dus werkelijk alle kanten opgaan. Hoe angstig... Zonder Gods Geest zijn wij niet verzegeld en hebben wij dus ook geen aanbetaling, geen voorschot op de eeuwigheid. Nu, als ik geen aanbetaling doe, dan ben ik volgens het bedrijf niet te vertrouwen en dan gaat de hele koop niet door... Alles van uw en mijn geloof en alles van de gemeente hangt dus af van Gods Geest. Maar als je weinig van die Geest merkt, hoe kan je dan vertrouwen dat je verzegeld bent en dat de aanbetaling door God is voldaan?

Aan de ene kant zou ik erop willen wijzen dat Gods Geest niet altijd en overal merkbaar en zichtbaar is. Je moet niet al te gefocust zijn op tekenen, aanwijzingen, ervaringen van de heilige Geest enzovoort. Gods Geest werkt ook – misschien nog wel het meest – in het verborgene. Achter de schermen.

Maar ik moet u daarmee ook niet met een kluitje in het riet sturen. Want eerst zeggen dat de Geest onze verzegeling is en onze aanbetaling... en dan vervolgens vertellen dat Hij niet altijd zichtbaar is... Ik zou bij een reisbureau hiermee aankomen: 'ja, de aanbetaling is gedaan hoor! Hij is alleen niet zichtbaar'. Ik denk niet dat ik daarmee weg kom... En daarom zou ik u willen zeggen: houd je ogen en je oren heel goed open voor de Heilige Geest. Je openstellen voor het werk van Gods Geest..., dat verwachten in je eigen leven en in de gemeente..., daarna verlangen..., daar begint het mee om het ook daadwerkelijk te gaan zien.

Soms zie je dat werk van de Geest in de gemeente in de eenheid die er is. Zeg nu zelf: welke vereniging, welke sportclub, welke organisatie is zo divers als een gemeente? Alle leeftijden, alle sociale milieus, alle inkomensgroepen zijn in onze gemeente vertegenwoordigd en zitten letterlijk naast elkaar op de bank.

En er is geen enkele beweging die wereldwijd zoveel culturen en zoveel grenzen is overgegaan dan het christendom: in elke cultuur – een indianenstam, de moslimwereld, het seculiere westen, het communistische China - is het christendom aanwezig en worden mensen met andere culturen verbonden. Afgelopen woensdag nog: zongen wij als Maarsseense gelovigen samen met een Siberische christen (een Rus dus) 'er komen stromen van zegen'. Tekenen van Gods Geest! Houd je ogen goed open. Ook voor de gaven die Gods Geest in onze gemeente heeft gegeven aan personen of aan de gemeente als geheel. Laat die gaven van de Geest tot bloei komen!

Maar ook in je eigen leven. Verlang ernaar en zoek ernaar hoe Gods Geest in je eigen leven werkt. Misschien wel die vrucht van de Geest - liefde, geduld, zelfbeheersing enzovoort– die je heel voorzichtig een stukje ziet groeien. Of dat gevecht tegen je zonden, je zwaktes: een groei in onderscheiden van goed en kwaad in je leven, hoe heftig die strijd ook kan zijn tegen die oude mens in je. Of die kracht die je soms ervaart. Of dat je tijdens het zingen even boven je situatie uit wordt getild. Houd je ogen en oren goed open voor het werk van Gods Geest.

En laten wij elkaar erop wijzen: 'kijk eens! Mooi hè?' Deel het met elkaar.

Ik hoop dat u en ik veel van Gods Geest zo mogen ervaren, mogen zien. Soms tegen alle geluiden, twijfels en ervaringen in. Want die Geest is door God gezonden. In de eerste christelijke gemeenten. En in de gemeenten van nu, dus ook gewoon hier.

Hoor het Evangelie en geloof het. Want dan zal je God je Zijn zegel geven. Je verzegelen met Zijn Geest. Als zijnde Zijn eigendom. En Gods Geest is tegelijkertijd Zijn aanbetaling, het bewijs: de toekomst van God is er al... en komt eraan!